

Den augsburgske bekjennelsesdagen 2021

- Asbjørn Hjorthaug

Tekster: Salme 46; 1 Sam 3:19-4:1; Rom 1:16-17, Matt 11,25-30

«Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, så vil jeg gi dere hvile.»

Det er mange som strever og bærer tunge byrder. Mange stresser og farter hit og dit og har ingen ro. De plages med dårlig samvittighet for at de ikke strekker til, timeplanen er full og tiden er knapp. Det er ikke lett å være menneske i en velferdsstat som krever mer og mer av deg. En skulle tro at velferd og overflod skulle fjerne all nød. Men slik er det ikke. Psykiatrisk tilbud er mangelvare, ungdom lider av depresjoner og selvmordstanker og stadig flere blir medisineret for å klare hverdagen. Rusmidler er et annet virkemiddel for å fylle tomrom og glemme tiden en lever i, og det ser ut som om pandemien har gjort situasjonen verre for mange.

Jesu ord passer godt inn i denne situasjonen. Hvis livet er å være et forbrukermenneske som skal arbeide mer og mer for å kjøpe mer og mer og nyte mer og mer, oppleve mer og mer, så blir livet meningsløst. Hva er så meningen med ditt liv, og hva er det viktigste for deg her i verden? Jesus beretter en lignelse om en rik bonde som fikk store avlinger om høsten. Låvene rommet ikke alt og han bygde de større. Han sa til seg selv: et, drikk og hver glad for nå har du nok for mange år. Jesus forteller videre om denne mannen at han fikk beskjed om at døden ville komme straks, og han fikk spørsmålet hvem som da skulle ha alt han hadde samlet. Et godt bilde på vår tid som først og fremst sørger for seg og sitt, før en har omtanke for sin neste. Stiller en et spørsmål om hva som skjer etter døden, så øker presset. Det er her Jesus kommer inn med dagens ord om å gi oss hvile. Ikke en hvile fra stress, travelhet og arbeidet, men fra et liv under loven der gode gjerninger er kravet for å gjenskape et godt forhold til Gud. Når mennesker hører om kristendom, blir de ytterligere stresset. Da må de innrette sine liv etter mange bud og regler. Så hører en om andre som er med i sammenhenger som skal oppleve noe hele tiden der alt er så herlig og fantastisk.

Fariseerne var på mange måter fine mennesker. De levde så godt som mulig etter Guds bud. De mente om seg selv at de holdt loven. Det var hardt arbeid. Fariseerne lærte at mennesket var født gode, men ble påvirket av miljøet til å gjøre det onde. Ved intenst arbeid og ved Guds gode hjelp, kunne mennesker igjen bruke sine krefter på å behage Gud. Men budene var mange på alle livets områder, særlig var sabbatsbudene mangfoldige. Jødene fikk ikke lov til å gjøre noe som helst på sabbaten som kunne minne om arbeid. De anklaget Jesus flere ganger fordi de mente at han ikke fulgte sabbatsbudene og deres forskrifter godt nok opp.

Jesus så at folket hans var slaver under loven. De arbeidet hardt for å kunne fortjene Guds nåde. Når nå Jesus vandret her nede sammen med tollere og syndere og til og med spiste sammen med dem, så ble fariseerne rett og slett forarget og sinte. Men Jesus var en frelser. Han var Guds sønn som kom hit ned for å frelse folket fra deres synder. Lovens dom var at den som synder skulle dø. Utfordringen var at mennesket av naturen var syndere og kan ikke annet enn synde. Derfor kom Jesus for å oppfylle hele loven. Han levde et fullkomment liv til glede for sin Far og sine medmennesker. Han var fullkommen i alt han foretok seg fordi han var Guds Sønn og født av jomfru Maria. Men likevel ble folk så sinte på han at han ble hengt på et kors og døde. Et justismord, siden han ikke hadde gjort noe galt, han hadde bare vært til glede for Gud og mennesker. Men Jesus døde på våre vegne. Han tok med seg hele verdens skyld og gjeld. Når han ropte ut at alt var fullbrakt, var frelsesverket fullført. Gud som dømmer synden og synderen, gikk selv inn i døden og tok straffen. Dermed ble vi som syndere frikjent. Han beseiret døden, djevelen og synden og gav oss en fullkommen rettferdighet i og med troen på Jesus.

Tollere og syndere var oppgitt av alle, og de var fullstendig klar over at det livet de levde ikke var et godt og rent liv. Tolleren i tempelet er et godt eksempel der han bekjenner: Gud vær meg synder nådig. Vi har beretningen om synderen som kaster seg ned for Jesu føtter. Foraktede tollere og syndere lengtet å høre et ord om kjærlighet og tilgivelse. Derfor var Jesu klare invitasjon:

«Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, så vil jeg gi dere hvile.» Et salig evangelium som var helt uforståelig for fariseerne.

Fariseeren Nikodemus var sterkt plaget av sin samvittighet. Han kom til Jesus om natten.

Jesus forteller han at han må fødes på nytt. Dette forstår ikke Nikodemus. Så begynte Jesus å fortelle om Israel og kopperormen. Israels folk var angrepet av giftslanger, og de døde i hopetall. Så fikk Moses beskjed om å lage en kopperorm og henge den på en stang. Ved å se på denne ble folket reddet.

Ormegiften er synden vi alle har i oss. Den eneste redning er å se på, tro på Jesus Kristus som hang på korset for våre synder. *«Og likesom Moses løftet opp slangen i ørkenen, slik skal også Menneskesønnen løftes opp, for at hver den som tror på ham, skal ha evig liv. For så har Gud elsket verden at han gav sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv. Joh. 3,14ff.*

Alle mennesker tror at det å bli en kristen er gjerninger og atter gode gjerninger for å behage Gud. Men sannheten er at vi kan komme til Jesus akkurat slik vi er med alle våre problemer, alle våre synder og dårlige samvittighet, vår utilstrekkelighet, vår unnfalighet og vår feighet. Jesus tilbyr oss hvile. Denne hvilen kalles også syndenes forlatelse. Jesus kom til jord nettopp for slike som deg og meg. Ikke for de som får det til, men for de som mislykkes. Slik innledes dagens evangelium som stadfester dette: *"Jeg priser deg, Far, himmelens og jordens Herre, fordi du har skjult dette for vise og forstandige, men åpenbart det for umyndige små. Ja, Far, for dette var din gode vilje.»* Han inviterer oss igjen og igjen for å fortelle oss at han elsker oss og tilgir oss alle våre synder. Gjelden er betalt. Du er han barn. Det er ingen fordømmelse for den som er i Jesus Kristus. Kristendom er hvile, en evige sabbatshvile i troen på Jesus. Da disiplene var samlet bak lukkede dører og var redde, kom Jesus og sier: Fred være med dere. Her er ingen anklagelser for at de var feige og rømte unna, tvile, fornektet og var skuffet på Jesus. Fred være med dere, Gud er forsonet, syndens gjeld er betalt. Dette er en hemmelighet som må åpenbares. Den kan vi ikke se av oss selv. Gud må åpne våre øyne og øre så vi tror. Derfor er troen en gave, en gave vi fikk i dåpens bad. Det er den nye fødsel som Gud står bak.

Men vi bærer på det gamle menneske og som stadig vil gå på tvers av Guds veier. Vårt kjød trenger å tuktes gjennom loven, og jeg må erkjenne at jeg strever og bærer tunge byrder. Da er Den Hellige Ånd der med evangeliet som er selve hvilen. Jeg må igjen og igjen høre at Jesus elsker meg. At han døde for meg og tilgir meg. Jesus kommer til oss igjen og igjen gjennom ord og sakrament og inviterer oss til å hvile ut. Det gir kraft og styrke og mot å løfte blikket vekk fra sin egen utilstrekkelighet og se de skatter vi har i Jesus Kristus.

Siden vi feirer den lutherske reformasjonen i dag kan vi tillate oss å sitere fra bekjennelsesskriftene – CA V: *«For at vi skal komme til denne tro, er det innstiftet en tjeneste med å lære evangeliet og meddele sakramentene. For med ordet og sakramentene som midler blir den Hellige Ånd gitt, han som virker troen, hvor og når Gud vil.»* For fem hundre år siden levde det en berømt teolog i Tyskland. Han slet med sine synder og arbeidet hardt med å finne en nådig Gud. Han prøvde alt. Plutselig en dag da han leser Rom 1,16-17 ser han det. Teppet dras bort. Han ser at alt det han har kjempet for å oppnå det ordnet Gud for han engang for alle. Alt var ferdig. *«For jeg skammer meg ikke over evangeliet. Det er en Guds kraft til frelse for alle som tror, jøde først og så greker. For i det åpenbares Guds rettferdighet, av tro og til tro, slik det står skrevet: Den rettferdige skal leve ved tro.» Rom 1,16f.*

Denne rettferdigheten er gitt oss alle i Jesus. Den blir min eiendom gjennom troen på Jesus. Det vil si at når troen inntar mitt hjerte ser jeg at jeg er en del av Jesu frelsesverk. Gud avslører for meg at jeg allerede eier Guds rettferdighet. Luther levde mange år i sin troskamp uten å se dette, men samtidig var alt fra Guds side klart og ferdig. Så ble sløret tatt til side, og Martin Luther så og trodde. Han var et Guds barn ved troen på Jesus Kristus.

Dette at Gud erklærer oss skyldfrie skjer ikke gjennom gjerninger og botsøvelser. Gud selv ordnet dette for oss. Han rettferdiggjorde oss i Kristus. Denne åpenbaringen gav Luther hvile midt i striden og kampen han stod i.

I CA kan vi videre lese: *«Den Hellige Ånd virker troen i dem som hører evangeliet, nemlig at Gud, ikke for våre fortjenesters skyld, men for Kristi skyld, rettferdiggjør dem som tror at de blir tatt til nåde for Kristi skyld.»*

Så blir det å hvile hos Kristus det samme som å legge av sine synder, det å legge av seg sine bekymringer. Gud har engang for alle kastet alle våre synder bak sin rygg og trekker de ikke fram igjen for å anklage oss. Gjelden er betalt og straffen er sonet. Salme 23 forteller om en Gud som fører meg til de grønne enger og til hvilens vann. Hvileplassene er nådens midler, ord og sakrament.

Amen